

IMPROVING THE EFFICIENCY OF THE MOVEMENT “ALL PEOPLE UNITED TO BUILD CULTURAL LIFE” IN DONG NAI PROVINCE TODAY

Tran Cong Dien

Nguyen Hue University, Dong Nai

ARTICLE INFO		ABSTRACT
Received:	30/5/2023	Implementing the movement "All people unite to build a cultural life" is an important content that has a positive impact on improving material and spiritual life, making cultural values permeate all aspects, creating resistance to harmful products entering people's lives. By historical and logical methods, combined with methods of synthesis, statistics and comparison, this article has systematized the guidelines and measures of the Party committee and government and evaluated the outstanding results of Dong Nai province over the past 22 years. Thereby, the article proposes solutions to improve the effectiveness of the movement of all people to unite to build cultural life in depth. With the participation of both the political system and people of all walks of life, the movement's results have gradually become substantive, the economic life of the people has gradually been stabilized and developed, the poor households have been reduced; hungry households, bamboo and dilapidated cottages have been erased. The cultural and spiritual life is developing healthily; people have a good sense of compliance with the guidelines and policies of the Party and the laws of the State. The research results confirm the correctness, flexibility in leadership, direction and practical effectiveness in local implementation, contributing to building an increasingly civilized and better society.
Revised:	19/6/2023	
Published:	19/6/2023	
KEYWORDS		
Dong Nai		
Innovation		
Improving		
Culture		
Building cultural life		

NÂNG CAO HIỆU QUẢ PHONG TRÀO “TOÀN DÂN ĐOÀN KẾT XÂY DỰNG ĐỜI SỐNG VĂN HÓA” TỈNH ĐỒNG NAI HIỆN NAY

Trần Công Diễn

Trường Đại học Nguyễn Huệ, Đồng Nai

THÔNG TIN BÀI BÁO		TÓM TẮT
Ngày nhận bài:	30/5/2023	Thực hiện phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” là một nội dung quan trọng có tác động tích cực nhằm nâng cao đời sống vật chất, tinh thần, làm cho các giá trị văn hóa thấm sâu vào mọi mặt, tạo sức đề kháng với các sản phẩm độc hại xâm nhập vào đời sống của người dân. Bằng phương pháp lịch sử và logic, kết hợp với phương pháp tổng hợp, thống kê, so sánh, bài viết đã hệ thống hóa những chủ trương, biện pháp của đảng bộ, chính quyền và đánh giá những kết quả nổi bật của tỉnh Đồng Nai trong hơn 22 năm qua. Qua đó, nghiên cứu cũng đề ra giải pháp nâng cao hiệu quả phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa đi vào chiều sâu. Với sự tham gia của cả hệ thống chính trị và các tầng lớp nhân dân, kết quả phong trào đã dần đi thực chất, đời sống kinh tế của bà con từng bước được ổn định và phát triển, giảm được hộ nghèo, không còn hộ đói, xóa được nhà tranh tre, dột nát. Đời sống văn hóa tinh thần ngày càng phát triển lành mạnh, bà con có ý thức chấp hành tốt chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước. Kết quả nghiên cứu khẳng định sự đúng đắn, linh hoạt trong lãnh đạo, chỉ đạo và thiết thực hiệu quả trong tổ chức thực hiện của địa phương góp phần xây dựng xã hội ngày càng văn minh, tốt đẹp hơn.
Ngày hoàn thiện:	19/6/2023	
Ngày đăng:	19/6/2023	
TỪ KHÓA		
Đồng Nai		
Đổi mới		
Nâng cao		
Văn hóa		
Xây dựng đời sống văn hóa		

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.8040>

Email: trancongdien.1982@gmail.com

1. Đặt vấn đề

Quan điểm phát triển toàn diện, đồng bộ các lĩnh vực văn hóa, môi trường văn hóa, đời sống văn hóa phong phú, đa dạng, văn minh, lành mạnh để văn hóa thực sự là nền tảng tinh thần, nguồn lực nội sinh và động lực đột phá cho phát triển. Nhận thức rõ vai trò, tầm quan trọng của đời sống văn hóa, Văn kiện Đại hội XI của Đảng nhấn mạnh: Đưa phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” đi vào chiều sâu, thiết thực, hiệu quả; xây dựng nếp sống trong các gia đình, khu dân cư, cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp, làm cho văn hóa thấm sâu vào mọi mặt đời sống, tạo sức đề kháng đối với sản phẩm độc hại [1, tr. 223]. Thấu suốt chủ trương trên, Đảng bộ tỉnh Đồng Nai đã lãnh đạo, chỉ đạo triển khai các hoạt động rộng khắp và đạt nhiều thành tựu rõ nét làm cho văn hóa thực sự trở thành nền tảng tinh thần vững chắc của xã hội, là sức mạnh nội sinh quan trọng bảo đảm cho sự phát triển bền vững, hạnh phúc của mỗi gia đình, xã hội.

Thời gian qua, đã có một số bài viết nghiên cứu về phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”. Trên cơ sở đánh giá thực trạng xây dựng phát triển văn hóa, con người, nhất là những hạn chế, nghiên cứu của Lê Kim Bằng [2] đã khẳng định, nhiều giải pháp thiết thực đã kịp thời được đưa ra. Nghiên cứu cũng chỉ ra rằng, Đảng đặc biệt coi trọng đổi mới phương thức lãnh đạo đối với lĩnh vực văn hóa và nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về văn hóa nhằm xây dựng và phát triển văn hóa, con người Đồng Nai phát triển toàn diện, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững. Thông qua khái quát thành tựu, bất cập, hạn chế trong phong trào xây dựng gia đình văn hóa thời gian qua, tác giả Trần Thị Thúy Chinh [3] đã khẳng định xây dựng gia đình văn hóa chính là nhân tố quyết định thắng lợi phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” ở khu vực đồng bằng sông Hồng. Đồng thời, tác giả Nguyễn Tất Hào [4] nhấn mạnh những thành tựu đạt được trong thực hiện phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa của Đảng bộ tỉnh Nghệ An là kết quả của việc quán triệt và thực nghiệm chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước, sự quan tâm, vào cuộc của cấp ủy, chính quyền các cấp; nội dung đã bám sát thực tiễn cuộc sống, nhiệm vụ chính trị của từng cơ quan, đơn vị đáp ứng thiết thực đời sống của nhân dân. Tác giả Nguyễn Thanh Hải [5] chỉ ra thực trạng những yếu tố tác động mạnh mẽ làm thay đổi lối sống văn hóa trong thanh niên, qua đó, tác giả đưa ra quan điểm, mục tiêu và nội dung định hướng cần phải xây dựng cho thanh niên Đồng Nai có lối sống lành mạnh, sống có lý tưởng, phải luôn học tập, rèn luyện, trau dồi đạo đức lối sống để trở thành người hữu ích cho xã hội. Trên cơ sở những tác động tích cực, cũng như tiêu cực của việc xây dựng đời sống văn hóa cơ sở đến tư tưởng, đạo đức, lối sống trong gia đình và tại cộng đồng dân cư, tác giả Nguyễn Quang Hòa [6], Ban Phong trào, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam kịp thời đề ra những giải pháp đột phá trong công tác giáo dục tư tưởng, nhận thức, đạo đức, lối sống trong nhân dân. Bên cạnh đó, tác giả Lê Thị Bích Thùy [7] khẳng định hương ước, quy ước là sản phẩm văn hóa pháp lý độc đáo của cộng đồng dân cư, một biện pháp hữu hiệu nhằm phát huy rộng rãi phong trào tự quản của nhân dân, động viên nhân dân tích cực tham gia xây dựng đời sống văn hóa cơ sở và tham gia vào công việc quản lý Nhà nước, quản lý xã hội. Xây dựng môi trường văn hóa công cộng thực chất là xây dựng môi trường văn hóa xã hội trong không gian sống và hoạt động của con người, tác giả Nguyễn Hữu Phước [8] khẳng định, do những nguyên nhân khách quan và chủ quan, xây dựng môi trường văn hóa công cộng vẫn chậm được đổi mới và còn tồn tại một số hạn chế, bất cập trong công tác quản lý điều hành của chính quyền cơ sở. Ngoài ra, trên cơ sở nghiên cứu về văn hóa truyền thống gắn với xây dựng đời sống văn hóa khu dân cư công nghiệp Biên Hòa thời kỳ từ năm 2000 đến năm 2020, tác giả Nguyễn Văn Quyết [9] đã đi sâu nhấn mạnh đến nhu cầu đời sống văn hóa vật chất và tinh thần của công nhân trong khu công nghiệp Biên Hòa, đồng thời tác giả đã đưa ra những giải pháp trọng tâm, lâu dài, mang tính đồng bộ cho xây dựng đời sống văn hóa công nhân hiện nay. Từ chủ trương của Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng về xây dựng đời sống văn hóa cơ sở trong những năm 2010 đến năm 2020, Nghiên cứu của Hoàng Mạnh Anh [10] đã có những đánh giá, nhận xét, đúc rút một số bài học kinh nghiệm từ quá trình lãnh đạo, chỉ đạo về xây dựng đời sống văn hóa cơ sở, phục vụ lãnh đạo, chỉ đạo trong thời gian tiếp theo.

Như vậy, các công trình nghiên cứu dưới các góc độ tiếp cận khác nhau đã làm rõ sự cần thiết, vai trò, tầm quan trọng, cũng như chỉ rõ thực trạng và đề xuất giải pháp nâng cao chất lượng phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” cả nước nói chung, tỉnh Đồng Nai nói riêng. Tuy nhiên, chưa có công trình nào nghiên cứu, làm rõ hiệu quả từ phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” đến đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân. Do đó, bài viết tập trung làm rõ quá trình lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức hoạt động phong trào thông qua hệ thống các nghị quyết, chỉ thị và văn bản, báo cáo có liên quan; khẳng định những kết quả đạt được; đồng thời đưa ra các giải pháp nâng cao hiệu quả từ thực hiện phong trào trong thời gian tới.

2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng phương pháp lịch sử và logic, đồng thời kết hợp với các phương pháp khác như: Phân tích, tổng hợp, thống kê, so sánh để làm sáng tỏ quá trình Đảng bộ tỉnh Đồng Nai lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” thể hiện qua các nghị quyết, kế hoạch, chỉ thị, hướng dẫn, báo cáo tổng kết của Đảng bộ và chính quyền tỉnh; các công trình nghiên cứu có liên quan đến xây dựng đời sống văn hóa tỉnh Đồng Nai cũng như trên phạm vi cả nước.

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Kết quả thực hiện phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” của tỉnh Đồng Nai

3.1.1. Xây dựng gia đình văn hóa

Xác định gia đình là “tế bào” của xã hội, xây dựng gia đình văn hóa chính là đặt nền móng cho việc xây dựng một xã hội lành mạnh. Với hình thức phong phú, đa dạng hướng đến mục tiêu xây dựng gia đình là nền tảng hình thành, nuôi dưỡng nhân cách, nếp sống văn hóa, chống bạo lực gia đình; thực hiện “Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình”, thể hiện qua nhiều phong trào ý nghĩa, như “Gia đình bình an - xã hội hạnh phúc”, “Nuôi con khỏe dạy con ngoan”; “Ông bà cha mẹ mẫu mực, con cháu hiếu thảo”, “Gia đình hiếu học”, cùng với việc công khai, dân chủ trong bình xét gia đình văn hóa... tạo ra sự lan tỏa sâu rộng nhằm gìn giữ, phát huy giá trị truyền thống tốt đẹp mỗi gia đình trong Chiến lược phát triển gia đình Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030. Tỷ lệ gia đình văn hóa không ngừng tăng lên: “Nếu năm 2000 toàn tỉnh có 59,07% hộ đạt tiêu chuẩn gia đình văn hóa, thì đến năm 2019 là 98,98%” [11, tr. 17]. Đến nay, gia đình đạt chuẩn văn hoá, đạt tỷ lệ 99%.

3.1.2. Xây dựng ấp, khu phố văn hóa

Phong trào được lồng ghép với các cuộc vận động ở khu dân cư trong thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh; trong đó, chú trọng các hoạt động “Đền ơn đáp nghĩa”, “Uống nước nhớ nguồn”, “Tương thân tương ái”, ngày “Vì người nghèo”, xã hội hóa giao thông nông thôn với phương châm “Nhà nước và Nhân dân cùng làm”. Bên cạnh, để cán bộ và nhân dân có dịp giao lưu, trao đổi, học tập kinh nghiệm, hằng năm tỉnh tổ chức liên hoan “Ấp, khu phố văn hóa tiêu biểu xuất sắc”... chất lượng ngày một đi lên: “Năm 2001, toàn tỉnh có 35,8% ấp, khu phố đạt chuẩn văn hóa, đến năm 2019, đạt tỷ lệ 97,4%” [11, tr. 10]. Hiện nay, trên 90% ấp, khu phố đạt chuẩn văn hóa, đây chính là thành quả đồng lòng, chung sức xây dựng đời sống văn hóa trong cộng đồng khu dân cư.

3.1.3. Xây dựng xã, phường, thị trấn làm tốt công tác phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm

Công tác phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm luôn được sự quan tâm chỉ đạo của cấp ủy đảng, chính quyền địa phương và sự hưởng ứng tham gia tích cực của các tầng lớp nhân dân. Trọng tâm gắn việc xây dựng ấp, khu phố văn hóa với xây dựng xã, phường, thị trấn làm tốt công

tác phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm là điều kiện tiên quyết đẩy lùi tệ nạn ma túy, mại dâm ở địa bàn dân cư, qua đó kịp thời tấn công, trấn áp các loại tội phạm, phát hiện, tố giác các đối tượng, tụ điểm ma túy, mại dâm trên địa bàn. Nhiều địa phương có những cách làm hay, mô hình phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm hiệu quả rõ rệt. “Nếu năm 2001 toàn tỉnh có 11,65% xã, phường, thị trấn được công nhận làm tốt công tác phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm thì đến năm 2019 có 98,82%” [11, tr. 12], góp phần đẩy lùi các tệ nạn xã hội, giữ vững an ninh, trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn.

3.1.4. Xây dựng cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp văn hóa

Được vận dụng linh hoạt, lồng ghép đẩy mạnh việc “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” với phong trào thi đua “Lao động giỏi”, “Lao động sáng tạo”, phong trào “Xây dựng cơ quan, công sở, môi trường làm việc không khói thuốc”, “An toàn về an ninh trật tự”, Ngày hội Văn hóa công nhân... đã tạo ra môi trường văn hóa lành mạnh, người dân ý thức tuân thủ pháp luật, ý thức cộng đồng, lòng nhân ái khoan dung, có lối sống văn hóa, kỷ cương của xã hội được đề cao. “Nếu năm 2000, toàn tỉnh cơ quan, đơn vị đạt chuẩn văn hóa, đạt tỷ lệ 40%, doanh nghiệp đạt chuẩn văn hóa, đạt 33,6% thì đến năm 2019 cơ quan, đơn vị đạt chuẩn văn hóa đạt tỷ lệ 98%; doanh nghiệp đạt chuẩn văn hóa, đạt 95,02%” [11, tr. 14]. Hiện nay, đã có 100% cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp đăng ký “Đạt chuẩn văn hóa”, đây là động lực không nhỏ trong giữ vững an ninh chính trị của địa phương.

3.1.5. Xây dựng “Người tốt việc tốt” các điển hình tiên tiến

Đã trở thành phong trào thi đua rộng khắp trong mọi cấp, ngành, lĩnh vực, lứa tuổi, dân tộc gắn với các phong trào thi đua lớn “Cả nước chung tay vì người nghèo - không để ai bị bỏ lại phía sau”, “Nông dân thi đua sản xuất kinh doanh giỏi, đoàn kết giúp nhau làm giàu và giảm nghèo bền vững”, “Phụ nữ xây dựng gia đình hạnh phúc; xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch”, chương trình “Thanh niên khởi nghiệp, lập nghiệp”, “Cụm chiến binh gương mẫu”... đã tạo hiệu ứng xã hội tích cực, thực hiện tốt phương châm “Lấy cái đẹp dẹp cái xấu”, góp phần đẩy lùi các hiện tượng tiêu cực, xây dựng môi trường văn hóa xã hội lành mạnh, tốt đẹp hơn. Kết quả có 154 tập thể, cá nhân được khen thưởng; 202 tập thể, cá nhân vinh dự được tặng danh hiệu điển hình tiên tiến tỉnh Đồng Nai. Đây là những bông hoa tươi thắm trong vườn hoa thi đua yêu nước, là những nét đẹp văn hóa, tạo ra những hạt nhân tích cực có sức thuyết phục để nhân rộng học tập và làm theo.

3.1.6. Phong trào toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại

Phong trào toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại phát triển sôi nổi, rộng khắp thu hút đông đảo các ngành, đoàn thể, cán bộ, chiến sĩ, công chức, viên chức, người lao động tham gia tập luyện nhằm nâng cao sức khỏe, cải thiện đời sống văn hóa, tinh thần đoàn kết của cộng đồng. Các loại hình, số lượng người tham gia tập luyện và thi đấu thể dục thể thao (TDTT) ngày càng nhiều, đa dạng, phong phú phát triển về số lượng, nâng cao về chất lượng. “Nếu năm 2000, có 13% người dân tham gia tập luyện thể dục thể thao thường xuyên, 7,9% gia đình tham gia tập luyện thể dục thể thao, thì đến năm 2019, toàn tỉnh có 37,4% người dân tham gia tập luyện thể dục thể thao thường xuyên, 25% gia đình tham gia tập luyện thể dục thể thao” [11, tr. 20]. Đến nay, có hơn 1.700 câu lạc bộ TDTT, trong đó có 719 câu lạc bộ tại trường học; xây dựng, bố trí gần 1.000 công trình TDTT thu hút 127.943 lượt người tham gia.

3.1.7. Thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội

Thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội có nhiều chuyển biến tích cực, 100% khu dân cư xây dựng được quy ước, hương ước, thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội. Việc cưới được tổ chức vui tươi, lành mạnh, phù hợp với điều kiện của gia đình và phong tục tập quán tốt đẹp của địa phương. Các thủ tục được tổ chức đơn giản, tiết kiệm,

bỏ được các hủ tục rườm rà. Việc tang được tổ chức chu đáo trên tinh thần không gây phiền hà cho gia chủ lẫn cộng đồng, bảo đảm trang nghiêm, gọn nhẹ, tiết kiệm, phù hợp với phong tục, tập quán của địa phương, truyền thống, hoàn cảnh gia đình người qua đời. Các lễ hội cũng được tổ chức trang trọng về phần lễ, văn minh phần hội và đảm bảo tính linh thiêng, từng bước tinh giản hơn, những hình thức, tập tục mê tín dị đoan dần bị loại bỏ. Đến nay, tỉnh có 2 di tích cấp quốc gia đặc biệt, 29 di tích cấp quốc gia và hơn 350 lễ hội.

3.1.8. Xây dựng các thiết chế văn hóa, thể thao cơ sở

Thực sự là nơi sinh hoạt văn hóa, tinh thần của cộng đồng, đáp ứng nhu cầu hưởng thụ, sáng tạo văn hóa của nhân dân, các thiết chế văn hóa cơ sở đã làm tốt vai trò “sợi dây” gắn kết cộng đồng. Thông qua đó, người dân, đặc biệt là khu vực nông thôn, vùng khó khăn đã có cơ hội tiếp cận những tri thức mới; thu hẹp khoảng cách thụ hưởng văn hóa giữa thành thị và nông thôn. Hiện nay, toàn tỉnh có 01 trung tâm văn hóa - điện ảnh; 01 trung tâm huấn luyện và thi đấu thể dục thể thao; 01 nhà thiếu nhi tỉnh, 846/963 ấp khu phố có nhà văn hóa - khu thể thao; 143/170 xã, phường, thị trấn có trung tâm văn hóa - thể thao; 11/11 huyện, thành phố có trung tâm văn hóa, thông tin và thể thao... Đây là điều kiện thuận lợi đáp ứng cơ bản các nhiệm vụ chính trị, nhu cầu học tập, sinh hoạt, vui chơi giải trí của nhân dân để nâng cao đời sống văn hóa.

Có thể nói, sau hơn 20 năm thực hiện, phong trào đã thực sự đi sâu vào cuộc sống, lan tỏa vào từng lĩnh vực trong xã hội. Thành quả nổi bật là Đồng Nai trở thành tỉnh dẫn đầu trong cả nước về huyện đạt chuẩn nông thôn mới. “Toàn tỉnh có 121/121 xã đạt xã nông thôn mới, 40 xã đạt xã nông thôn mới nâng cao, 01 xã nông thôn mới kiểu mẫu, 11/11 huyện, thành phố hoàn thành nhiệm vụ xây dựng nông thôn mới” [11, tr. 26]. Đây là niềm vinh dự và tự hào của Đảng bộ, chính quyền và nhân dân Đồng Nai, tạo nên tảng tiền đề xây dựng đời sống văn hóa vừa phong phú, đa dạng, vừa có những nét riêng độc đáo của vùng đất nơi đây.

Bên cạnh thành quả đạt được vẫn còn những khó khăn, tồn tại, hạn chế đặt ra chưa được giải quyết đó là:

Nhận thức của cấp ủy, chính quyền địa phương về ý nghĩa, mục đích của phong trào có nơi chưa đầy đủ, sâu sắc. Việc lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện thiếu kiên quyết, có lúc còn chậm, mang tính hình thức, chạy theo thành tích, vẫn còn hiện tượng chưa xác định được chủ thể “toàn dân” xây dựng đời sống văn hóa. Một số cấp ủy còn xảy ra tình trạng vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ; công tác kiểm tra, giám sát và thi hành kỷ luật đảng một vài cấp ủy còn buông lỏng. Tự phê bình và phê bình trong nội bộ đảng còn yếu, tính chiến đấu chưa cao, còn nể nang ngại va chạm; hiện tượng tiêu cực, nạn tham nhũng của cán bộ, đảng viên từ cơ sở đến lãnh đạo tỉnh thời gian qua là rất phức tạp và nghiêm trọng. Một số cơ quan, đơn vị (hành chính nhà nước) còn để xảy ra tình trạng cán bộ vi phạm nghiêm trọng bị xử lý kỷ luật từ hình thức cảnh cáo trở lên, vì vậy không được công nhận danh hiệu “Cơ quan, đơn vị đạt chuẩn văn hóa”. Một số ấp, khu phố đã được công nhận đạt chuẩn văn hóa nhưng vẫn còn xảy ra các tệ nạn xã hội. Nguồn kinh phí dành cho hoạt động chưa được phân bổ đồng đều, đầu tư xây dựng các thiết chế văn hóa chưa tương xứng với tiềm năng. Đời sống văn hóa một bộ phận công nhân còn hạn chế. Những hạn chế này là trở lực không nhỏ đối với việc xây dựng đời sống văn hóa hiện nay.

3.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” tỉnh Đồng Nai hiện nay

Một là, nâng cao vai trò lãnh đạo của cấp ủy Đảng, hiệu lực quản lý của chính quyền các cấp

Tăng cường vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy Đảng trong quá trình triển khai, thực hiện từ tỉnh đến cơ sở. Hàng năm, đưa chỉ tiêu phong trào vào nghị quyết của các cấp ủy Đảng để tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện đi vào chiều sâu.

Nâng cao hiệu lực quản lý của chính quyền các cấp đối với phong trào. Kinh nghiệm chỉ ra nơi nào cả hệ thống chính trị vào cuộc với quyết tâm chính trị cao, nỗ lực lớn, quyết liệt, quyết

đoán trong chỉ đạo và tổ chức thực hiện một cách thống nhất, đồng bộ, xác định rõ nội dung trọng tâm, trọng điểm phù hợp với điều kiện cụ thể của từng địa bàn thì nơi đó tình hình có sự chuyển biến tốt và đạt kết quả cao.

Tăng cường sự phối hợp đồng bộ giữa các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể thực hiện nhất quán phương châm: Chủ động, tích cực, kiên trì, thường xuyên nhằm tạo nên “4 chữ đồng”, đó là: Đồng lòng, đồng thuận, đồng hành và đồng tiến trong quá trình thực hiện bao giờ cũng đem lại thành công.

Hai là, phát huy vai trò của Ban Chỉ đạo, Ban Chủ nhiệm

Phát huy vai trò, trách nhiệm, năng lực của thành viên Ban Chỉ đạo, Ban Chủ nhiệm các chương trình trong công tác tham mưu triển khai, tổ chức thực hiện đảm bảo chất lượng, hiệu quả, đúng với quy định của Trung ương và phù hợp với tình hình thực tiễn của địa phương.

Tránh máy móc, rập khuôn và ý lại cấp trên, đồng thời quy rõ trách nhiệm của người đứng đầu; rành mạch, rõ ràng không để chồng chéo, trùng lặp với chức năng, nhiệm vụ các cơ quan chuyên trách: Bảo đảm cấp ủy Đảng giữ vai trò “chủ đạo”, Chính quyền đóng vai trò “chủ lực” trong quản lý, điều hành, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội giữ vai trò “chủ trì” theo tiêu chí chương trình, người dân giữ vai trò “chủ thể” của quá trình xây dựng đời sống văn hóa.

Tăng cường công tác hướng dẫn, kiểm tra thực hiện các nội dung hoạt động, chú trọng tại tuyến cơ sở, kịp thời tháo gỡ những khó khăn vướng mắc của địa phương trong triển khai thực hiện, đồng thời phát hiện, nhân rộng những mô hình hay, hiệu quả.

Ba là, tăng cường tính tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên

Tăng cường tính tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên là vấn đề bức thiết nhằm nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân. Bác Hồ đã từng răn dạy: Muốn việc thành công hoặc thất bại, đều do cán bộ tốt hoặc kém. Bởi lẽ, cán bộ chính là mắt xích của bộ máy, người đem chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đến với dân chúng, nên phải thấu hiểu lòng dân, lắng nghe ý kiến của dân, phải nói cho dân hiểu, phải làm cho dân tin thì mới quy tụ được sức dân trong xây dựng đời sống văn hóa. Cán bộ là gốc của mọi công việc, cho dù ở hoàn cảnh nào, tính chất, nhiệm vụ ra sao thì cán bộ phải tiên phong, gương mẫu và cần thấy rõ trách nhiệm, bổn phận; tự đặt mình trong kỷ luật của tổ chức, nghiêm túc chấp hành các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và nội quy, quy định của cơ quan, đoàn thể theo chuẩn mực “cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư”, nói đi đôi với làm.

Đồng thời, cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo chủ chốt các cấp cần chấp hành nghiêm nguyên tắc tập trung dân chủ, luôn gương mẫu tự phê bình và phê bình đúng lúc, đúng mức. Phát huy vai trò, vị thế của người đứng đầu gắn với cơ chế kiểm soát hiệu quả quyền lực của người đứng đầu. Thực hiện công tâm, khách quan, minh bạch trong sử dụng, bố trí và đánh giá cán bộ, đặt lợi ích chung lên trên lợi ích bản thân, tận tụy hy sinh vì tập thể. Có như vậy, sẽ tạo nên một hiệu ứng xã hội tích cực, thực hiện tốt phương châm “Lấy cái đẹp dẹp cái xấu” góp phần xây dựng đời sống văn hóa đi vào hiệu quả, thực chất hơn.

Bốn là, tăng cường đầu tư kinh phí

Tăng cường ngân sách Nhà nước ưu tiên cho xây dựng cơ sở hạ tầng, thiết chế văn hóa, đào tạo nguồn nhân lực gắn với việc sử dụng hiệu quả, công khai, minh bạch; đầu tư có trọng tâm, trọng điểm, trước hết là công tác tuyên truyền, thi đua khen thưởng và tổ chức các hoạt động tại cơ sở. Chú trọng tôn tạo các di tích Quốc gia đặc biệt, tiêu biểu; bảo tồn và phát huy giá trị các di sản văn hóa phi vật thể có giá trị.

Khuyến khích nguồn từ xã hội hóa, vận động, thu hút các tổ chức, cá nhân trong, ngoài nước đóng góp kinh phí cho các hoạt động và huy động các nguồn hợp pháp khác đầu tư cho các công trình, dự án ứng dụng, nghiên cứu khoa học, ứng dụng công nghệ phục vụ lĩnh vực đời sống văn hóa. Xây dựng và thực hiện có hiệu quả cơ chế, chính sách ưu đãi về đất, tín dụng, thuế và phí đối với các cơ sở đào tạo và thiết chế văn hóa do tư nhân đầu tư, đặc biệt là vùng sâu, vùng xa, vùng kinh tế - xã hội còn khó khăn.

Năm là, phát huy vai trò chủ thể người dân

Nhất quán quan điểm nhân dân vừa là chủ thể sáng tạo ra các giá trị đời sống văn hóa, đồng thời cũng là chủ thể hưởng thụ những giá trị đó. Vì thế, trong tất cả các hoạt động phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” đều hướng đến cuộc sống người dân, với phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng” nhằm “Huy động hợp lý sức dân để chăm lo cho dân”. Người dân chính là chủ thể, Nhà nước đóng vai trò định hướng, ban hành tiêu chí, các cơ chế, chính sách giúp người dân thực hiện có hiệu quả. Thực tiễn ở các địa phương thời gian qua cho thấy, chỉ khi nào huy động được càng nhiều trí tuệ, công sức của nhân dân nhiệt tình tham gia thì các tiêu chí công nhận đạt chuẩn văn hóa đi vào thực chất và ngược lại.

Đề ra các chủ trương, chính sách phù hợp bảo đảm quyền hưởng thụ và sáng tạo văn hóa của người dân và cộng đồng. Nội dung, hình thức phải bám sát thực tiễn, gần gũi, thiết thực và được các tầng lớp nhân dân hưởng ứng nhiệt tình trong xây dựng đời sống văn hóa nói riêng, sự nghiệp đổi mới nói chung thì thắng lợi là tất yếu.

Cùng với đó, trong quá trình tiếp tục đẩy mạnh phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở, cần thực hiện nghiêm túc Kết luận 34-KL/TU, ngày 7-7-2016 của Ban chấp hành Đảng bộ tỉnh về Đề án “Nâng cao tính tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ quản lý các cấp, các ngành trong Đảng bộ tỉnh” và Quy định 30-QĐi/TU, ngày 5-7-2019 của Ban thường vụ Tỉnh ủy về “Nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Ban thường vụ Tỉnh ủy, Ủy viên Ban chấp hành Đảng bộ tỉnh” nhằm không ngừng tăng cường tính tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên trong thực thi công vụ. Đồng thời kết hợp với phong trào xây dựng xã hội học tập, học tập suốt đời theo chủ trương của Đảng và Nhà nước tại Quyết định 387/QĐ-TTg và Quyết định 677/QĐ/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ (ban hành tháng 3 và tháng 6 năm 2022) về xây dựng các mô hình: “Gia đình học tập”, “Dòng họ học tập”, “Đơn vị học tập”, “Cộng đồng học tập” và “Công dân học tập”. Đặc biệt việc đăng ký và công nhận Gia đình văn hóa và Gia đình học tập nên kết hợp để các hộ dân cư và chính quyền cơ sở đỡ mất thời gian và công sức trong tổ chức triển khai và thực hiện đem lại hiệu quả.

4. Kết luận

Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” là một sự nghiệp lâu dài, thường xuyên trên cơ sở phát huy sáng kiến và kinh nghiệm của nhân dân dưới sự lãnh đạo của Đảng và quản lý, điều hành của Nhà nước. Phong trào đã tác động mạnh mẽ sâu rộng đến các lĩnh vực của đời sống kinh tế, xã hội; từng bước hình thành nếp sống văn minh, đấu tranh bài trừ các tệ nạn xã hội, hủ tục lạc hậu; bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc... giữ vững kỷ cương pháp luật, ổn định chính trị, trật tự, an toàn xã hội, thúc đẩy kinh tế - văn hóa, xã hội phát triển bền vững. Tuy nhiên, so với yêu cầu đặt ra, thành quả đạt được vẫn chưa toàn diện, vững chắc, tệ nạn xã hội vẫn còn xây ra... nhận thức của một số cấp ủy, chính quyền địa phương chưa đầy đủ, sâu sắc, thiếu kiên quyết trong chỉ đạo tổ chức thực hiện. Với thực trạng đó, yêu cầu cấp thiết đẩy mạnh xây dựng đời sống văn hóa những năm tiếp theo đi vào chiều sâu, thiết thực thông qua phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” góp phần xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] Communist Party of Vietnam, *Document of the 11th National Congress of Deputies*. National Political Publishing House, Hanoi, 2011.
- [2] K. B. Le, “Solutions to build and develop culture and people in Dong Nai to develop comprehensively, meeting the requirements of sustainable development,” *Dong Nai Electronic Newspaper*, September 30, 2015. [Online]. Available: <http://Www.Baodongnai.Com.Vn/Tien-Toi-Dai-Hoi-Dai-Bieu-Toan-Quoc-Lan-12-Cua-Dang>. [Accessed April 16, 2023].
- [3] T. T. C. Tran, “Improving the effectiveness of building cultural families in the Red River Delta,” *Art and Culture Magazine*, no. 417, pp. 55-59, 2019.

-
- [4] T. H. Nguyen, "Implement the movement of all people to unite to build cultural life in Nghe An," *Art and Culture Magazine*, no. 411, pp. 36-39, 2018.
- [5] T. H. Nguyen, "Building a cultural lifestyle for today's Dong Nai youths," *Art and Culture Magazine*, no. 404, pp. 40-44, 2018.
- [6] Q. H. Nguyen, "The impact of building a grassroots cultural life on ideology, morality, lifestyle in the family and in the residential community," *Electronic Front Journal*, July 6, 2021. [Online]. Available: <http://m.tapchimattran.vn/dai-doan-ket/tac-dong-cua-viec-xay-dung-doi-song-van-hoa-co-so-den-tu-tuong-dao-duc-loi-song-in-gia-dinh-va-tai-cong-dong-dan-cu-39957.html>. [Accessed April 17, 2023].
- [7] T. B. T. Le, "Promoting the value of the village convention in building cultural life at the current grassroots level," *Art and Culture Magazine*, no. 509, pp. 60-64, 2022.
- [8] H. P. Nguyen, "Solutions to improve the quality of building a public cultural environment," *Art and Culture Magazine*, no. 512, pp. 35-40, 2022.
- [9] V. Q. Nguyen, "Building cultural life in Bien Hoa industrial residential area in the period from 2000 to 2020," Master Thesis, Cultural Studies, University of Culture, Hanoi, 2000.
- [10] M. A. Hoang, "The Party Committee of Lam Dong province led the construction of grassroots cultural life from 2010 to 2020," Master Thesis, History of the Party, Academy of Politics, Ministry of National Defense, 2021.
- [11] Dong Nai People's Committee, *Report No. 162/BC-BCD dated October 2, 2020 on "Summarizing 20 years of implementing and implementing the movement for the period 2000 - 2020 in Dong Nai province"*, 2020.